

2 DAOINE – DAONRA AGUS EACNAMAÍOCH

2.1 RÉAMHRÁ

- 1 Soláthraítear measúnú sa chaibidil seo den Ráiteas Tionchair Timpeallachta (EIS) ar an bhforbairt a bheartaítear, faoi mar a shonraítear i gCaibidil 6, **Imleabhar 3B** den EIS, i ndáil le cúrsaí daonra agus socheacnamaíocha. Baineann an fhaisnéis sa chaibidil seo le Limistéar Staidéir na Mí (MSA) faoi mar a shonraítear i gCaibidil 5, **Imleabhar 3B** den EIS.
- 2 Déantar cur síos i gCaibidil 6, **Imleabhar 3B** den EIS ar shaghas agus ar réim iomlán na forbartha a bheartaítear, lena n-áirítear gnéithe de dheardh na líne lasnairde (OHL) agus na túir chomh maith le hoibreacha ar Fhostáisiún Fhearann na Coille atá ann cheana. Soláthraítear cur síos fíorasach, de réir coda, ar an línebhealach ar fad inti. Cuirtear síos ar an línebhealach a bheartaítear sa chaibidil sin trí bhailte fearainn agus uimhreacha túir a úsáid mar thagairt. Leagtar amach i gCaibidil 7, **Imleabhar 3B** den EIS na príomhoibreacha tógála a bheartaítear mar chuid den forbairt.

2.2 MODHEOLAÍOCHT

2.2.1 Scóip an Mheasúnaithe

- 3 Ullmhaíodh an chuid seo den EIS de réir reachtaíocht agus threoir ábhartha an Aontais Eorpaigh agus na hÉireann, lena n-áirítear ceanglais larscríbhinn VI de Threoir an EIA (ina n-éilítear tuairisc ar na gnéithe den chomhshaol is dóigh a mbeidh tionchar suntasach orthu, lena n-áirítear an pobal) agus de réir Sceideal 6 de *na Rialacháin um Pleanáil agus Forbairt, 2001* (arna leasú) agus comhlíonann sí na riachtanais ábhartha a shonraítear iontu. Tá scóip an mheasúnaithe bunaithe ar athbhreithniú ar an reachtaíocht, ar threoircháipéisí, ar EISanna eile, ar aiseolas ó chomhairliúchán poiblí, ó chomhairliúchán le comhlachtaí forordaithe, ó chomhairliúchán leis an mBord Pleanála (an Bord), agus ar bhreithniú maidir leis an dóchúlacht go dtiocfaidh tionchar suntasach aníos, ag féachaint don timpeallacht ghilactha agus do shaghas agus réim na forbartha a bheartaítear.
- 4 Measadh gur bhain na saincheisteanna seo a leanas le hábhar sa chaibidil seo den EIS de thoradh na tuairime scópála ón mBord (feic Aguisín 1.3, **Aguisíní Imleabhar 3B** den EIS):
 - Aon tionchar féideartha ar ghréasáin lonnaithe ar feadh an bhealaigh a shainithint, lena n-áirítear áiteanna cónaithe reatha, áiseanna pobail nó foirgnimh phoiblí eile a shainithint, ina measc scoileanna, áiseanna cúram sláinte, etc. agus aon cheadanna pleanála ar marthain maidir le forbairt den sórt sin;

- Measúnú ar an tionchar dóchúil ar an oidhreacht theangeolaíoch nó chultúrtha i limistéar Gaeltachta trína dtéann an bealach, nó ar chur chun cinn na Gaeilge mar theanga an phobail;
 - Aon impleachtaí don gheilleagar áitiúil, réigiúnach nó náisiúnta, nó aon tionchar ar an ngeilleagar sin;
 - Measúnú ar an tionchar dóchúil ar luach taitneamhachta / turasóireachta an limistéir, lena n-áirítear bealaí turasóireachta ainmnithe (m.sh. Bealach Mhuineacháin) agus an tionchar a d'fhéadfadh a bheith aige sin ar thurasóireacht iascaireachta agus iascaigh; agus
 - Aghaidh a thabhairt ar an tionchar ar úsáid fhéideartha iarnród atá as úsáid amach anseo.
- 5 Dá réir sin, díritear sa chaibidil seo ar ghnéithe pobail an chomhshaoil i láthair na huaire agus ar an bhféidearthacht go sonróaí tionchar ar an daonra, ar lonnaíochtaí, ar fhostaíocht agus ar dheiseanna geilleagracha mar thoradh ar an bhforbairt a bheartaítear san MSA.
- 6 Déantar cur síos ar mheasúnú ar shaincheisteanna turasóireachta agus taitneamhachta i Limistéar Staidéir na Mí i **gCaibidil 4** den imleabhar seo den EIS.
- 7 D'fhéadfadh go mbeadh tionchar indíreach ar láithreacha fostaíochta le linn na céime tógála de bharr cur isteach sealadach ar an trácht go príomha. Rinneadh breithniú ar na cineálacha tionchair seo agus leagtar bearta maolaithe amach, nuair is gá, i **gCaibidil 13** den imleabhar seo den EIS. Is beag tionchar a shonrófar de thoradh trácht cothabhála i rith oibriúcháin agus, dá bhrí sin, baineadh aon bhreithniú breise ar na cineálacha tionchair sin maidir le láithreacha fostaíochta amach as an measúnú seo.
- 8 Díritear den chuid is mó sa mheasúnú ar an rogha conaire faoi mar a shaináithnítear sa cháipéis, *Final Re-evaluation Report (Tuarascáil Athmheasúnaithe Deiridh) (FRR)* (Aibreán 2013) (feic Aguisín 1.1, **Aguisíní Imleabhar 3B** den EIS), ina bhfuil an líne lasnairde (OHL) a bheartaítear suite ach ní phléitear an mhórtimpeallacht shocheacnamaíoch lasmuigh den chonair sin.

2.2.2 Foinsí Faisnéise

- 9 Tá siad seo a leanas i measc na bhfoinsí faisnéise a úsáideadh chun an chaibidil seo a ullmhú:
- Faisnéis daonáirimh agus fostaíochta arna foilsiú ag an bPríomh-Oifig Staidrimh (CSO) 2002 – 2014;

- Faisnéis daonáirimh arna foilsiú ag Gníomhaireacht Thuaisceart Éireann um Staidreamh agus um Thaighde (NISRA) 2002 – 2014;
- Léarscáiliú agus grianghrafadóireacht ón aer de chuid Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann (OSI);
- Pleananna Forbartha Náisiúnta agus Réigiúnacha;
- *Plean Forbartha Chontae na Mí 2013-2019*;
- Faisnéis áitiúil agus suíomhanna gréasáin ábhartha (e.g. Comhairle Chontae na Mí, Údarás Réigiúnach Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath, Suirbhéireacht Ordanáis Éireann);
- Faisnéis arna cur ar fáil mar thoradh ar scópáil agus comhairliúchán i dtaobh tionscadail; agus
- Cuairteanna suímh chuig Limistéar Staidéir na Mí.

2.3 SAINTRÉITHE NA FORBARTHA A BHEARTAÍTEAR

- 10 Baineann an fhorbairt a bheartaítear le líne leictreachais lasnairde a thógáil ar struchtúir tacaíochta cruach laitíse den chuid is mó. Is iondúil go mbíonn an fhéidearthacht go sonrúfaí tionchar ar an bpobal agus an daonra, ar lonnaithe, ar fhostaíocht agus ar dheiseanna geilleagracha i measc na saincheisteanna a thagann aníos i bhforbairtí líne lasnairde den chineál seo. Chuige sin, déantar breithniú sa mheasúnú ar ghnéithe tógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe na forbartha a bheartaítear.

2.4 AN STAID FAOI LÁTHAIR

2.4.1 An Daonra

2.4.1.1 An Daonra agus Athrú Struchtúir

- 11 Ó thaobh an chontae, an réigiúin agus an stáit de, is mó an tionchar atá ag rátaí imirce agus eisimirce ar struchtúr agus athrú daonra ná mar atá ag rátaí breithe agus báis. Ó lár go deireadh na 1980idí, d'fhág mórán daoine Éire de bharr dhrochstaid an gheilleagair agus na fostaíochta sa tír um an dtaca sin. Ón mbliain 1990 i leith, tá cuid mhór daoine tar éis teacht isteach sa tír, rud a chuireann fás faoin daonra. Feidhmiú eacnamaíoch níos fearr gheilleagar na hÉireann is cúis leis seo den chuid is mó. Tá anailís i d**Tábla 2.1** ar athrú daonra maidir le hoileán na hÉireann agus maidir le leibhéil náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla ón mbliain 2002 ar aghaidh.

Tábla 2.1: Struchtúr agus Athrú Daonra ar Leibhéal Náisiúnta, Réigiúnach agus Áitiúil

Ceantar	2002	2006	% Athrú 2002-2006	2011	% Athrú 2006-2011
Éire (Tuaisceart Éireann san áireamh)	5,603,030	5,984,925	6.8	6,399,152	6.9
Éire	3,917,203	4,239,848	8.2	4,588,252	8.2
Mórcheantar Bhaile Átha Cliath (GDA) ²	1,535,446	1,662,536	8.2	1,804,156	8.5
Contae na Mí	134,005	162,831	21.5	184,135	13.1

(Foinse: Daonáireamh na hÉireann, 2002, 2006 agus 2011 agus Daonáireamh Thuaisceart Éireann, 2001 agus 2011)

- 12 Léirítear méaduithe móra ar an daonra idir 2002 agus 2011 sna staitisticí daonra i d**Tábla 2.1**. Cuirtear in iúl sna daonraí measta is déanaí (Aibreán 2014) arna bhfoilsíú ag an CSO³ agus ag NISRA, go bhfuil méadú ag teacht ar an daonra i rith an ama in Éirinn agus i dTuaisceart Éireann araon in ainneoin go bhfuil líon ard daoine ag dul ar eisimirce fós. Níl an méadú seo ar an daonra chomh mór agus a bhíodh sé ach is méadú é mar sin féin. Meastar sna réamh-mheastacháin daonra le haghaidh na hÉireann aníos leis an mbliain 2046 go mbeidh daonra de thart ar chúig mhilliún ann sa chás is duairce agus os cionn 6.7 milliún sa chás is dóchasaí. Meastar sna réamh-mheastacháin daonra le haghaidh Thuaisceart Éireann aníos leis an mbliain 2034 go mbeidh daonra de thart ar dhá mhilliún ann⁴.
- 13 Faoi mar a shonraítear i d**Tábla 2.1**, tá fás mór faoin daonra le sonrú i mórcheantar Bhaile Átha Cliath (lena n-áirítear Baile Átha Cliath agus limistéir riaracháin Fhine Gall, Bhaile Átha Cliath Theas agus Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin chomh maith le Contae na Mí, Contae Chill Mhantáin agus Contae Chill Dara) idir 2002 agus 2011. Tá an méadú sin níos mó ná an fás faoin daonra go náisiúnta. Leagadh mórchrú daonra ar chodanna áirithe de Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath, go háirithe na ceantair sin atá an-ghar do Bhaile Átha Cliath ó thaobh na comaitéireachta de, mar shampla cuid mhór d'oirthear agus de dheisceart na Mí. I gcás Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath, meastar sna Treoirínte Pleanála Réigiúnacha do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2010 – 2022 go mbeidh daonra os cionn dhá mhilliún sa réigiún faoin mbliain 2022.
- 14 Tá fás mór tagtha faoin daonra i gContae na Mí le cúig bliana déag anuas – mhéadaigh an daonra ó 109,732 i 1996 go 184,135 in 2011. Méadú 68% ar an daonra é seo. Laistigh de

² Tá Contae na Mí i Réigiún an Lár-Oirthir. Ar mhaithe le cúrsaí pleanála réigiúnaí, cuirtear Réigiún an Lár-Oirthir in éineacht le Cathair Bhaile Átha Cliath agus le Contae Bhaile Átha Cliath sna *Treoirínte Pleanála Réigiúnacha do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2010-2022*. Dá bhrí sin, sonraítear staitisticí daonra faoi choinne Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath.

³ www.cso.ie/en/media/csoie/releasespublications/documents/population/2013/poplabfor2016_2046.pdf.

⁴ www.nisra.gov.uk/archive/demography/population/projections/Northern%20ireland%20Population%20Projections%202010%20-%20Statistics%20Press%20Notice.pdf.

Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath, bhí an dara méadú ba mhó ar an daonra idir 2002 agus 2011 le sonrú i gContae na Mí (37%).

- 15 I gContae na Mí, tugtar le fios in anailís ar na sonraí daonra go bhfuil treochtaí daonra mar seo a leanas:
- Tá fás mór tagtha ar an daonra i mbailte in oirthear agus i ndeisceart an chontae atá lonnaithe ar chonairí iompair phoiblí ardchaighdeán atá nasctha le Baile Átha Cliath;
 - Tá pobal sách óg i gContae na Mí i gcomparáid leis an meán náisiúnta. Is iomaí duine ann idir 30 agus 44 bliain d'aois;
 - Tá fás mór faoin daonra i gceantair thuaithe agus tá méadú mór ar áiteanna cónaithe faoin tuath; agus
 - Tá fás teoranta nó diúltach faoin daonra le sonrú i gceantair thuaithe i dtuaisceart agus in iarthar an chontae.
- 16 Tá na treochtaí sin ar aon dul leis na treochtaí a shonraítear sna contaetha mórtimpeall Chathair agus Chontae Bhaile Átha Cliath.
- 17 Réamh-mheastar in *Plean Forbartha Chontae na Mí 2013-2019* (CDP na Mí) go dtiocfaidh ardú ar dhaonra Chontae na Mí aníos go 210,000 faoin mbliain 2022.
- 18 Is léir ó staitisticí daonra a d'fhoilsigh an Phríomh-Oifig Staidrimh go bhfuil fás mór tagtha faoin daonra i gContae na Mí ó 2002 i leith, agus dar léi go dtiocfaidh tuilleadh fáis – ach fás níos teoranta – faoin daonra ann aníos go dtí an bhliain 2022. Is follasach freisin gur tháinig fás mór faoin daonra i gceantair thuaithe lasmuigh de na príomhlonnaíochtaí.

2.4.1.2 Gréasáin Lonnaíochta

- 19 Is iad Purláin na hUaimhe agus Purláin Dhroichead Átha an dá lonnaíocht uirbeach is mó sa chontae; ach tá Purláin Dhroichead Átha lasmuigh de gharchomharsanacht an MSA ina bhfuil an fhorbairt a bheartaítear suite.
- 20 Is iad líon agus struchtúr an daonra a bhaineann le lonnaíochtaí i gContae na Mí i gcóngarachta na forbartha a bheartaítear is mó a bhfuil baint acu leis an bhforbairt a bheartaítear. Tugtar cuntas gairid thíos ar na príomhlonnaíochtaí uirbeacha atá suite mórtimpeall na forbartha a bheartaítear. Is gnách go bhfaightear raon áiseanna cónaithe, tráchtála agus pobail i lonnaíochtaí uirbeacha. Is iondúil go bhfaightear scoil, séipéal, siopaí áitiúla chomh maith le háiseanna eile pobail agus caitheamh aimsire i sráidbhailte níos lú.

- 21 Toisc gur tháinig fás mór faoin daonra lasmuigh de na príomhlimistéir uirbeacha freisin, sainathnódh roinnt lonnaíochtaí níos lú chomh maith.
- 22 Taobh amuigh de na lonnaíochtaí a sainathnódh, aithnítear go bhfuil lonnaíochtaí eile níos scaipthe ann, ina bhfuil grúpaí d'áiteanna cónaithe aonair go minic (ar a dtugtar gráigeanna i CDP na Mí), i gcóngarach na forbartha a bheartaítear.
- 23 Tá áiteanna cónaithe aonair (aonuaire), lasmuigh de ghrúpaí d'áiteanna cónaithe, ina ngné shuntasach de ghréasáin lonnaíochta i gContae na Mí freisin. Bíonn siadsan scaipthe agus i bpatrúin chnuasta nó líneacha ar fud an cheantair ina bhfuil an fhorbairt a bheartaítear le déanamh.
- 24 Déantar faireachán ar bhonn rialta ar iarratais phleanála atá cóngarach don fhorbairt a bheartaítear chun a chinntiú nach dtiocfaidh aon choimhlint aníos. Is éard atá i gceist le cineálacha na n-iarratas pleanála a dhéantar go hiondúil cóngarach don fhorbairt a bheartaítear ná tograí ar leith i gcomhair áiteanna cónaithe faoin tuath agus ar fhorbairtí talmhaíochta go príomha. Aithnítear i d**Tábla 2.2** ceadanna pleananna ar marthain atá suite laistigh de thart ar 200 méadar ón bhforbairt a bheartaítear (arna dtomhas ón lár líne).

Tábla 2.2: Ceadanna Pleanála ar Marthain

Contae	Baile Fearainn	Tagairt Chlárúcháin agus Cur Síos Achomair ar an bhForbairt	Dáta an Chinnidh / Spriocdháta an Chinnidh	Fad go dtí an Fhorbairt Thuaidh-Theas 400 kV (arna thomhas ón lár líne)
An Mhí	Caisleán Mháirtín Idir Túr 310 agus Túr 311	Tagairt Chlárúcháin KA101277 – is é atá san fhorbairt seo: áit chónaithe, garáiste baile agus stábla capall. Níor tógadh é seo mar a deimhníodh i seiceáil pleanála i mí Feabhra 2015.	05.01.2011	160 m (go neasach)
An Mhí	Neillstown Idir Túr 327 agus Túr 328	Tagairt Chlárúcháin NA120940 – is é atá san fhorbairt seo: áit chónaithe aon stóir go leith agus garáiste.	03.07.2013	110 m (go neasach)
An Mhí	Betaghstown (Toghroinn Ard Breacáin) Idir Túr 328 agus Túr 329	Tagairt Chlárúcháin NA900568 / NA130660 – is é atá san fhorbairt seo: áit chónaithe dhá stór agus garáiste. Sineadh an cead pleanála go 09/2019.	04.07.2013	170 m (go neasach)
An Mhí	Balbrigh Idir Túr 350 agus Túr 351	Tagairt Chlárúcháin NA101302 – is é atá san fhorbairt seo: áit chónaithe aon stóir agus garáiste scoite. Scartálfar an teachín atá ann cheana.	02.06.2011	60 m (go neasach)

Contae	Baile Fearainn	Tagairt Chlárúcháin agus Cur Síos Achomair ar an bhForbairt	Dáta an Chinnidh / Spriocdháta an Chinnidh	Fad go dtí an Fhorbairt Thuaidh-Theas 400 kV (arna thomhas ón lár líne)
An Mhí	Trubley Idir Túr 357 agus Túr 358	Tagairt Chlárúcháin TA120157 – is é atá san fhorbairt seo: dhá theach dhá stór agus oibreacha gaolmhara.	28.08.2012	60 m (go neasach)
An Mhí	Creroge Idir Túr 368 agus Túr 369	Tagairt Chlárúcháin TA70570 / TA120768 – is é atá san fhorbairt seo: áit chónaithe dhá stór agus garáiste a scartáil agus iad a atógáil ina dhiaidh sin. Sineadh an cead planála go 12/2017. Níor tógadh é seo mar a deimhníodh i seiceáil planála i mí Feabhra 2015.	20.11.2007	80 m (go neasach)

(Sonraí an iarratais planála amhail deireadh mhí an Mhárta 2015)

An Uaimh (lár an bhaile suite timpeall 5 km ón línebhealach)

- 25 Tá lár bhaile na hUaimhe suite timpeall 5 km ón línebhealach agus tá imeall an bhaile thart ar 2.8 km ón línebhealach. Téann mótarbhealach an M3 thart ar an Uaimh siar uaithi agus tá an fhorbairt a bheartaítear suite siar píosa eile ón M3. Sonraítear an Uaimh amhail baile faoi mhórbhorradh i CDP na Mí. Tháinig fás mór fúithi thar gach daonáireamh ach tháinig borradh nach bhfacthas riamh roimhe uirthi idir 2002 agus 2011, borradh a bhí i measc na méaduithe ba mhó i lárionad uirbeach ar bith sa tír. Mhéadaigh daonra na hUaimhe agus a Purláin beagnach 15% idir Daonáireamh 2006 agus Daonáireamh 2011. Tá daonra 28,559 inti faoi láthair. Beartaítear go dtiocfaidh fás faoin Uaimh go ceann i bhfad (2022) agus go mbeidh 50,000 duine ina gcónaí inti amach anseo.
- 26 Taobh amuigh den bhaile, tá daonra i bhfad níos mó de thart ar 16,000 duine ina gcónaí i dToghroinn Tuaithe na hUaimhe atá mórthimpeall. San áireamh i dToghroinn Tuaithe na hUaimhe tá na Toghranna Ceantair (DEDanna) seo a leanas: Ard Breacáin, Ard Maolchon, Beighthigh, Baile an Chaisleáin, Domhnach Phádraig, Baile an Cheantaigh, an Uaimh (Tuath) (cuid), Baile Phaghain, Ráth Cheannaigh, Baile Shláine, Stigh Colláin agus Teamhair. Baile faoi mhórbhorradh í an Uaimh agus beartaítear go ndéanfaidh sí freastal ar mhórinfheistíocht nua i ngníomhaíochtaí iompair, geilleagracha agus tráchtála, agus i dtithíocht. Beartaítear go mbeidh an Uaimh ina spreagthóir geilleagrach réigiúnach tábhachtach le haghaidh Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath agus go mbeidh sí in ann í féin a chothabháil. Táthar ag súil leis go mbainfear leas as a nascacht idirnáisiúnta agus as naisc ardchaighdeán le Cathair Bhaile Átha Cliath, go dtabharfar tacaíocht don mhórgheilleagar áitiúil agus go ndéanfar fónamh air.

- 27 As na DEDanna dá dtagraítear thuas, téann an línebhealach trí na DEDanna seo a leanas: Beighthigh, Baile an Chaisleáin agus Domhnach Phádraig.

Dún Seachlainn (Iár an bhaile suite timpeall 6.4 km ón línebhealach)

- 28 Tá Iár bhaile Dhún Seachlainn suite timpeall 6.4 km ón línebhealach agus tá imeall an bhaile thart ar 5.6 km ón línebhealach. Téann mótarbhealach an M3 thart ar Dhún Seachlainn siar uaithe agus tá an fhorbairt a bheartaítear suite siar píosa eile ón M3. Sonraítear Dún Seachlainn amhail baile faoi bhorradh measartha inbhuanaithe i CDP na Mí. Tá Dún Seachlainn thart ar 12 km lastuaidh de Dhún Búinne agus thart ar 20 km laisteas den Uaimh. De réir shonraí an CSO le haghaidh 2011, b'ionann daonra Bhaile Dhún Seachlainn agus 3,908; méadú 15% ba ea é ar fhiúir 2006. Taobh amuigh den bhaile, tá daonra i bhfad níos mó de thart ar 44,300 duine breise ina gcónaí i dToghroinn Tuaithe Dhún Seachlainn (DRED) atá mórthimpeall. San áireamh in DRED tá na DEDanna seo a leanas: Cúil Mhaoilín, Domhnach Mór, Dún Búinne, Cill Bhrú, an Cillín, Cill Mheasáin, an Chill Mhór, Ráth Faiche, Ráth Tó, Baile Uí Rodáin agus an Scrín.
- 29 Beartaítear go ndéanfar forbairt ar Dhún Seachlainn, ar baile faoi bhorradh measartha inbhuanaithe é, ar bhealach féindóthanach. Déanfar an oiread fáis a chothromú lena chinntiú go mbeidh aon mhéadú ar an daonra ag teacht le deiseanna fostaíochta. Níor mhór go mbeadh réimse iomlán seirbhísí sa bhaile chun freastal sásta a dhéanamh ar riachtanais áitiúla, laistigh den bhaile agus sa cheantar tuaithe máguaird, ach níor cheart cianghréasáin taistil a chruthú.
- 30 As na DEDanna dá dtagraítear thuas, téann an línebhealach trí na DEDanna seo a leanas: Cúil Mhaoilín agus Cill Mheasáin.

Baile Átha Troim (Iár an bhaile suite timpeall 5.5 km ón línebhealach)

- 31 Sonraítear Baile Átha Troim amhail baile faoi bhorradh measartha i CDP na Mí. Tá Iár Bhaile Átha Troim suite timpeall 5.5 km ón línebhealach agus tá imeall an bhaile thart ar 3.8 km ón línebhealach. Tá Baile Átha Troim suite 14.5 km siar ó dheas ón Uaimh. Tá sé ar cheann de na Iárionaid uirbeacha is mó dá bhfuil ann a dhéanann freastal ar iardheisceart an chontae. Príomh-Iárionad seirbhísí is ea Baile Átha Troim, agus déantar freastal ann ar phobal an bhaile chomh maith le pobal na cúlchríche móire. Bhí borradh seasta le sonrú i mBaile Átha Troim tráth gach daonáirimh idir 1961 agus 2006. De réir shonraí an CSO le haghaidh 2011, b'ionann daonra Bhaile Átha Troim agus 1,441, méadú beagnach 5% ba ea é ar fhiúir 2006. Taobh amuigh den bhaile, tá daonra i bhfad níos mó de thart ar 31,000 duine breise ina gcónaí i dToghroinn Tuaithe Bhaile Átha Troim (TRED) atá mórthimpeall. San áireamh in TRED tá na Toghranna Ceantair (DEDanna) seo a leanas: Ard na Mullán, Baile Átha Buí, Baile Uí Bhogáin, Baile Uí Chonaill, Caisleán Shiurdáin, Caisleán Riocaird, Cloch Bhreac, Cluain Mhic Dhuibh, Galamh, Galltroim, Baile Uí Ghrianáin, Cnoc an Dúin, an Bóthar Buí, Cill Bhríde, Cill Chúile, Cill

Dealga, Cill Chonnagáin, Cill Liatháin, Láithreach Cora, Baile Raithin, Ráth Moliain, an Ráth Mhór agus Cnoc an Línsigh.

- 32 As na DEDanna dá dtagraítear thuas, téann an línebhealach trí na DEDanna seo a leanas: Galltroim agus Cill Chúile.

An Obair (suite timpeall 1.7 km ón línebhealach)

- 33 Sonraítear an Obair amhail sráidbhaile ríthábhachtach i CDP na Mí. Tá an Obair suite feadh Bhealach Réigiúnach an R162 ón Uaimh go Dún an Rí i gContae an Chabháin. De réir shonraí an CSO le haghaidh 2011, b'ionann daonra na hOibre agus 357; méadú beagnach 53% ba ea é ar fhiúir 2006. De réir Dhaonáireamh 2011, b'ionann daonra DED na hOibre, lena n-áirítear an sráidbhaile féin, agus 748. Is gnách go mbíonn sráidbhailte ríthábhachtacha níos scoite ó na bailte móra nó ó na lárionaid mhóra agus soláthraítear seirbhísí tábhachtacha iontu le haghaidh bhunadh na háite amuigh faoin tuath agus sna sráidbhailte mórthimpeall. Go bunúsach, is ionann iad agus ionaid seirbhísí faoin tuath – is fíorthábhachtach é sin chun pobail tuaithe a choinneáil.

Cnoc an Línsigh (suite timpeall 4.3 km ón línebhealach)

- 34 Sonraítear Cnoc an Línsigh amhail sráidbhaile ríthábhachtach freisin i CDP na Mí. Tá Cnoc an Línsigh suite in iardheisceart Chontae na Mí, thart ar 40 km ó Bhaile Átha Cliath, 11 km ó Bhaile Átha Troim agus 29 km ón Uaimh. De réir shonraí an CSO le haghaidh 2011, b'ionann daonra Chnoc an Línsigh agus 832; méadú 4% ba ea é ar fhiúir 2006. De réir dhaonáireamh 2011, b'ionann daonra DED Chnoc an Línsigh, lena n-áirítear an baile féin, agus 1,299.

Cill Mhaighneann (suite timpeall 650 m ón línebhealach)

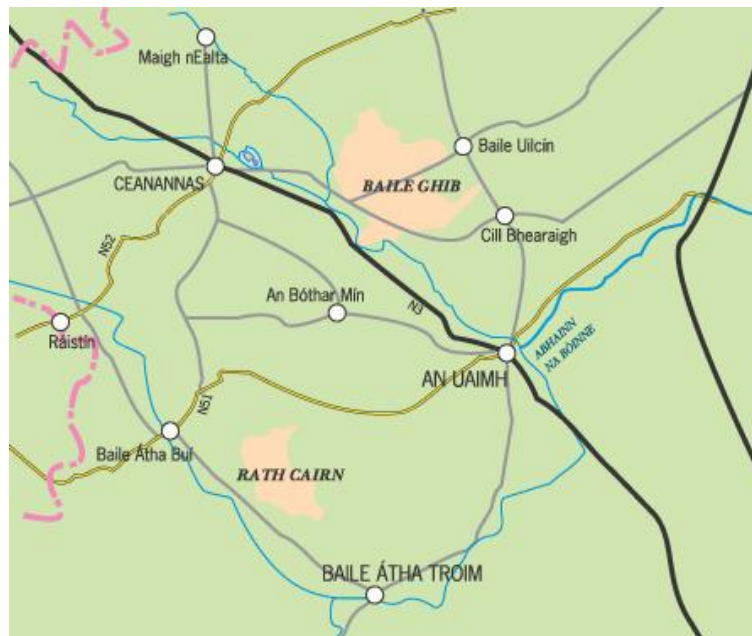
- 35 Sonraítear Cill Mhaighneann amhail sráidbhaile ríthábhachtach freisin i CDP na Mí. Tá Cill Mhaighneann suite i dtuaisceart Chontae na Mí, 16 km ó Cheanannas, 7 km ó Dhún an Rí agus 6 km ón Obair. De réir shonraí an CSO le haghaidh 2011, b'ionann daonra Chill Mhaighneann agus 761; méadú 2.7% ba ea é ar fhiúir 2006.

Cill Mheasáin (suite timpeall 2.5 km ón línebhealach)

- 36 Sonraítear Cill Mheasáin amhail sráidbhaile ríthábhachtach freisin i CDP na Mí. Tá Cill Mheasáin suite thart ar 13 km ón Uaimh agus 10 km ó Bhaile Átha Troim agus ó Dhún Seachlainn araon. De réir shonraí an CSO le haghaidh 2011, b'ionann daonra Chill Mheasáin agus 1,388; méadú 19% ba ea é ar fhiúir 2006.

Limistéar Gaeltachta (téann an líne lasnaide tríd an limistéar seo)

- 37 Is í Gaeltacht na Mí an ceantar Gaeltachta is lú in Éirinn agus tá dhá shráidbhaile chónagaracha ann, Ráth Chairn agus Baile Ghib le daonra taifeadta i nDaonáireamh 2011 de 1,771, arb ionann é 1.7% de dhaonra iomlán na Gaeltachta in Éirinn. Mar a léirítear i bhFíor 2.1, cumhdaítear achar geografach 44 km² ann arb ionann é sin agus 1% d'achar talún iomlán na Gaeltachta (www.udaras.ie).

Fíor 2.1: Léarscáil de Ghaeltacht na Mí(Foinse: www.udaras.ie)

- 38 Baineann stair ábhairín difriúil le Gaeltacht na Mí ná an stair atá sna réigiúin eile sa tír ina labhraítear Gaeilge. Pobail athlonnaithe iad an dá Ghaeltacht, Baile Ghib agus Ráth Chairn, inar athdháil rialtas na hÉireann eastáit na dtiarnaí neamhchónaitheacha mar ghabháltais bheaga feirme ar fheirmeoirí bochta ó cheantair Ghaeltachta Chonamara, Mhaigh Eo agus Chiarraí sna 1930idí. Tráth a d'fhill feirmeoirí Éireannacha ar an talamh i gContae na Mí, thug siad leo a dteanga agus a gcultúr dúchais, atá i gceantair bheaga Ghaeltachta Bhaile Ghib agus Ráth Chairn sa lá atá inniu ann. In 2011 bhí 190 duine fostaithe go lánaimseartha i gcliantchuideachtaí de chuid Údarás na Gaeltachta i nGaeltacht na Mí.
- 39 Beartas de chuid Phlean Forbartha Contae na Mí is ea a chinntiú go mbeidh tionchar dearfach ag gach forbairt nua sna Gaeltachtaí ar úsáid na Gaeilge sa cheantar. Gabhann an líne lasnaide trí Ghaeltacht na Mí gar do Bhaile Ghib.
- 40 Níor chuir Údarás na Gaeltachta aighneacht isteach maidir leis an scópáil a rinne an Bord Pleanála ar an EIS. Is forbairt líneach í an fhorbairt a bheartaítear a rachaidh trí limistéar beag

den Ghaeltacht. Ní forbairt í a bhfuil sé de thréith inti drochthionchar a bheith aici ar oidhreacht theangeolaíoch nó chultúrtha an limistéir trína dtéann sí nó ar chur chun cinn na Gaeilge mar theanga an phobail.

Lonnaíochtaí agus Toghranna Ceantair (DEDanna) Eile

- 41 Cuimsítear sraith bhreise lonnaíochta i CDP na Mí ar a dtugtar gráigeanna nó clachain tuaithe. Ar na gráigeanna atá suite laistigh de 5 km den líne lasnairde a bheartaítear tá Baile Roibín, Dún Doire, an Bóthar Mín, Baile Órthaí, Baile Uilcín, Baile an Chaisleáin, Droim Rí, Dún Samhnaí, an Baile Corr, Taobh Urchair agus Baile an Bhóthair.
- 42 Is iad gráigeanna an cineál lonnaíochta is lú a shonraítear i CDP na Mí. Tá nádúr na limistéar lonnaíochta seo cosúil le tírdhreach na tuaithe ach tá tithe aonair scaipthe agus roinnt clachan timpeall ar phointe fócasach amháin nó níos mó. D'fhéadfadh forbairt reatha mórthimpeall ar chrosaire, ar shiopa, ar shéipéal, ar oifig an phoist a bheith i gceist le pointí fócasacha. Faightear oifigí an phoist agus scoileanna i gcuid de na hionaid sin agus tá feidhm thábhachtach phobail ag na hionaid.
- 43 Lasmuigh de ghráigeanna, tá áiteanna cónaithe aonair (aonuaire) ina ngné de ghréasáin lonnaíochta i gContae na Mí freisin.
- 44 Agus breithniú á dhéanamh ar áiteanna cónaithe aonair, tá fágáil an oiread spáis agus is féidir idir an líne lasnairde agus na háiteanna cónaithe sin ar cheann de na critéir deartha le haghaidh threorú an bhonneagair tarchuir a mhéid is infheidhmithe. Léirítear in anailís a rinneadh ar na háiteanna cónaithe feadh bhealach na líne lasnairde a bheartaítear, d'ainneoin an mhéid tithe aonuaire scaipthe atá ann cheana féin laistigh de limistéar na forbartha a bheartaítear, go bhfuil 23 áit chónaithe ináitrithe laistigh de 100 méadar (m) de lár an línebhealaigh MSA a bheartaítear (gan an líne ciorcaid dhúbailte reatha san áireamh). Tá naoi n-áit chónaithe lonnaithe laistigh de 100 m de lár líne na líne ciorcaid dhúbailte atá ann cheana idir an tSeansráid agus Fearann na Coille. Taispeántar láthair na n-áiteanna cónaithe sin ar na líníochtaí pleanála atá san áireamh in **Imleabhar 1B** de cháipéisí an iarratais pleanála.
- 45 Is minic a fhaightear áiseanna pobail taobh amuigh de na lonnaíochtaí beaga dá dtagraítear roimhe seo, áiseanna ar a dtugann scata mór daoine cuairt go rialta, ar nós scoileanna, séipéal agus clubanna spóirt. Ar an gcuma chéanna le háiteanna cónaithe, tá fágáil an oiread spáis agus is féidir idir an líne lasnairde agus na háiseanna seo i gceist le critéar deartha breise. Chuige sin, is iad seo a leanas na háiseanna pobail is gaire atá suite laistigh de 1 km den líne lasnairde: Séipéal Bhaile Órthaí (timpeall 150 méadar siar ó Thúr 302 agus ó Thúr 303) agus Scoil Náisiúnta Bhaile Roibín (timpeall 570 méadar soir ó thuaidh ó Thúr 349).

- 46 Déantar measúnú i rannáin eile den imleabhar seo den EIS ar an bhféidearthacht le haghaidh tionchar comhshaoil shonrach ar áiteanna cónaithe agus ar áiseanna pobail ag eascairt ó thógáil agus ó fheidhmiú na líne lasnairde a bheartaítear.

Conclúidí

- 47 Bhí méadú ar an daonra le sonrú go náisiúnta agus go háitiúil agus sna bailte agus sna sráidbhailte a luaitear sa rannán seo. Bhí tionchar faoi dheoidh ag an méid tithíochta aonuaire atá scaipthe agus cnuasta i Limistéar Staidéir na Mí ar shuí na líne, mar gheall ar an rún atá ann an fad slí idir an líne a bheartaítear agus tithe san áit a uasmhéadú.

2.4.2 Fostaíocht agus Gníomhaíocht Gheilleagrach

2.4.2.1 Cúrsaí Fostaíochta

- 48 Is sách éagsúil don bhonn geilleagrach i gContae na Mí. Cé go bhfuil an fhostaíocht agus gníomhaíochtaí geilleagracha scaipthe ar fud Chontae na Mí, faightear bunús an fhuadair sna bailte príomha agus sna bailte tánaisteacha atá faoi fhás geilleagrach, is iad sin an Uaimh, Droichead Átha, Cill Dhéagláin, Dún Búinne, Ceanannas agus Baile Átha Troim. Taistealaíonn cuid mhór den phobal chuig áiteanna taobh amuigh den chontae le haghaidh na hoibre. Tugtar le fios i straitéis gheilleagrach CDP na Mí go bhféachtar sa straitéis seo le hinfheistíocht a dhíriú san Uaimh mar an príomhionad le haghaidh forbairt gheilleagrach agus fostaíochta sa chontae. Dá bharr sin, déanfar soláthar post a athchothromú ionas go mbeidh teacht ag muintir na hUaimhe ar dheiseanna fostaíochta gar dá mbaile. Laghdófar an méid comaitéireachta sa cheantar trí chéile dá thoradh. De thoradh na straitéise, cinnteofar go dtabharfar aitheantas do phríomhaíocht na hUaimhe, go gcosnófar í agus go gcuirfear chun cinn í agus, le himeacht aimsire, go ndéanfar forbairt ar roinnt mór-lárionaid fostaíochta tacaíochta eile, rud a chiallaíonn go mbeidh cothromaíocht le sonrú maidir le láthair deiseanna fostaíochta ar fud an chontae.
- 49 Laistigh de na bailte príomha agus na bailte tánaisteacha atá faoi fhás geilleagrach, faightear roinnt príomh-lárionaid fostaíochta straitéiseacha, chomhtháite agus speisialaithe ina gcuirtear cineálacha éagsúla feidhmeanna ar fáil. Seo a leanas na príomh-shaincheisteanna atá ríthábhachtach le haghaidh rath na mór-lárionaid fostaíochta seo: fáil leanúnach ar thalamh oiriúnach; seirbhísí iompair phoiblí níos fearr chun brú tráchta agus brath ar an bpríomhghréisán bóithre idiruirbeach a mhaolú; agus bonneagar cuimsitheach, lena n-áirítear seirbhísí uisce píopaí, leathanbhanda agus cumhacht leictreach.
- 50 Tá athrú mór tagtha ar staid gheilleagrach na hÉireann le cúig bliana anuas, agus tá an dífhostaíocht ar airde nach bhfacthas le blianta fada. Mar sin féin, de réir réimse éagsúil táscairí eacnamaíochta agus foinsí sonraí ón bPríomh-Oifig Staidrimh, tá feabhas ag teacht ar an ngeilleagar anois. Cé go bhfuil an cor chun donais eacnamaíoch ina bhunús le méadú ar an

dífhostaíocht ar fud na tíre, níor bualadh contaetha Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath, lena n-áirítear Contae na Mí, chomh holc agus a bualadh contaetha níos imeallaí mar gheall ar a ngaireacht do mhórbhonn fostaíochta Bhaile Átha Cliath. Léirítear próifíl um stádas eacnamaíochta le haghaidh Chontae na Mí i d**Tábla 2.3**.

Tábla 2.3: Daoine atá 15 bliana d'Aois nó Níos Sine arna Rangú de réir Príomhstádas Eacnamaíochta, 2011

Stádas Eacnamaíochta	Contae na Mí		Náisiúnta
	Daoine	%	%
An daonra atá os cionn 15 bliana d'aois	137,669	-	-
An daonra atá os cionn 15 bliana d'aois agus atá sa lucht saothair	90,634	-	-
Fostaithe	74,342	54.0	50.1
Ag cuardach poist den chéad uair	1,137	0.8	1.0
Dífhostaithe	15,155	11.1	10.8
Mac léinn	13,775	10.0	11.3
Dualgais bhaile	14,108	10.2	9.4
Ar scor	13,959	10.2	12.7
Gan bheith in ann oibriú	4,839	3.5	4.4
Eile	354	0.2	0.4

(Foinse: Daonáireamh 2011 Próifíl 3 Fostaíocht, Gairmeacha Beatha agus Tionscal)

- 51 Léirítear i d**Tábla 2.3** go raibh an ráta dífhostaíochta i gContae na Mí sa bhliain 2011 ábhairín os cionn an mheáin náisiúnta.
- 52 Tá sonraí níos úire ón bPríomh-Oifig Staidrimh maidir le rátaí dífhostaíochta le fáil ó shonraí na hOifige ar an mBeo-Chlár. Foilsítear na sonraí sin gach mí. I bhfigiúirí an Bheo-Chláir a d'fhoilsigh an Phríomh-Oifig Staidrimh i mí Mheán Fómhair 2014, léirítear gurbh é 11.1% an ráta caighdeánaithe dífhostaíochta (SUR) sa stát, i gcomparáid le 14.3% i mí na Nollag 2011. Tá an t-íslíú ar chúrsaí dífhostaíochta le sonrú i sonraí an bheo-chláir le haghaidh Chontae na Mí.

2.4.2.2 Gníomhaíocht Gheilleagrach

- 53 Tomhaiseann an Phríomh-Oifig Staidrimh éagsúlacht na ngníomhaíochtaí fostaíochta agus geilleagracha trí anailís a dhéanamh ar earnálacha fostaíochta. Taispeántar éagsúlacht na fostaíochta i gContae na Mí i d**Tábla 2.4**.

Tábla 2.3: Daoine atá 15 Bliana d’Aois nó Níos Sine arna Rangú de réir Earnáil Fostaíochta, 2011

Gairm Bheatha	Contae na Mí		Náisiúnta
	Daoine	%	%
Líon iomlán na ndaoine atá sa lucht saothair	74,342	-	-
Talmhaíocht, foraoiseacht agus iascaireacht	3,693	5.0	5.2
Foirgníocht agus tógáil	4,670	6.1	5.0
Déantúsaíocht agus tionsclaíocht	7,064	9.5	10.7
Mianadóireacht agus cairéalú	741	1.0	0.3
Mórdhíol agus miondíol	11,671	15.7	14.7
Soláthar leictreachais, gáis agus uisce	977	1.3	0.7
Óstáin agus bialanna	3,460	4.7	5.7
Iompar, stóráil agus cumarsáid	6,958	9.4	5.4
Baincéireacht agus seirbhísí airgeadais	3,944	5.3	5.2
Gníomhaíochtaí eastáit réadaigh, cíosa agus gnó	9,003	12.1	10.2
Seirbhís phoiblí agus seirbhís phobail	18,502	25.0	31.3
Eile	3,654	4.9	5.6

(Foinse: Daonáireamh 2011 Próifil 3 Fostaíocht, Gairmeacha Beatha agus Tionscal)

- 54 Cé go léirítear i miondealú ar na daoine sin a oibríonn sna mórghrúpaí fostaíochta, mar a shonraítear i d**Tábla 2.4**, go bhfuil na hearnálacha traidisiúnta macasamhail na talmhaíochta, na tógála agus na déantúsaíochta fós tábhachtach (tá timpeall 20% den phobal oibre fostaíochta sna hearnálacha sin), ní hiad na príomhearnálacha iad. Ba í an earnáil seirbhísí (lena n-áirítear mórdhíol agus miondíol, óstáin agus bialanna, iompar, stóráil agus cumarsáid, seirbhísí baincéireachta agus airgeadais, eastát réadach, gníomhaíochtaí cíosa agus gnó agus seirbhísí phoiblí agus pobail) an fostóir ba thábhachtaí, agus bhain de bhreis ar 72% den phobal iomlán oibre leis an earnáil sin, céatadán atá ar aon dul leis an meán náisiúnta 72%.
- 55 De réir na dtreochtaí fostaíochta, tiocfaidh tuilleadh laghdaithe ar earnálacha traidisiúnta an gheilleagair. Dá bhrí sin, tá sé mar aidhm sa straitéis *Meath Economic Development Strategy (Straitéis Forbartha Geilleagraí na Mí)*, mar a leagtar amach i CDP na Mí, fostaíocht agus gníomhaíocht gheilleagrach a éagsúlú agus a mhéadú thar an dúrud earnálacha, lena n-áirítear taighde agus déantúsaíocht ardeicneolaíochta, seirbhísí a thrádáiltear go hidirnáisiúnta agus

go náisiúnta, TFC, tionsclaíocht oifigbhunaithe, táirgeadh agus próiseáil bia, riarachán poiblí, cúram sláinte, baincÉireacht agus miondíol. Cabhróidh geilleagar feabhsaithe chun na haidhmeanna sin a bhaint amach.

- 56 Léirítear i CDP na Mí go bhfuil gá le hinfheistíocht réigiúnach a dhéanamh agus poist agus fás a chruthú. Is é cuspóir an phlean soláthar bonneagair fuinnimh, lena n-áirítear forbairt ar fhoinsí fuinnimh in-athnuaite ag láithreacha oiriúnacha, a éascú sa chaoi is go ndéanfar obair ar son fhorbairt fhisiciúil agus gheilleagrach bhreise na Mí.

2.5 TIONCHAR FÉIDEARTHA

2.5.1 Déan Faic

- 57 Leanfaidh déimeagrafaic daonra ar aghaidh ag athrú sna blianta amach romhainn is cuma cé acu seo a leanann nó nach leanann an fhorbairt seo a bheartaítear ar aghaidh. Ní bheidh aon tionchar suntasach ag an bhforbairt a bheartaítear ar dhéimeagrafaic daonra cionn is go mbíonn sí sin faoi thionchar tosa sóisialta agus geilleagracha níos forleithne.

- 58 I dtaca le fostaíocht agus gníomhaíocht gheilleagrach, is rithábhachtach go ndéanfar an eangach leictreachais a chothabháil agus a fheabhsú d'fhonn go gcuirfear infheistíocht (idir intíre agus eachtrach) in Éirinn agus i dTuaisceart Éireann araon amach anseo. Mar shampla, maítear a leanas i ráiteas na Roinne Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha, *Government Policy Statement on the Strategic Importance of Transmission and Other Energy Infrastructure (Ráiteas Beartais an Rialtais faoin Tábhacht Straitéiseach a bhaineann le Tarchur agus Bonneagar Eile Fuinnimh)*, arna fhoilsiú an 17 Iúil 2012:

“Teastaíonn bonneagar suntasach fuinnimh le go mbeimid in ann an geilleagar a atógáil, forbairt réigiúnach a dhéanamh, poist agus fás a chruthú, leas gach duine a chinntiú agus cumas geilleagrach acmhainní fuinnimh in-athnuaite na hÉireann a thabhairt chun críche.”

- 59 Mura ndéantar faic, d'fhéadfadh eangach leictreachais neamhleor a bheith ina bac faoi dheireadh ar thuilleadh mórinfheistíochta i ngníomhaíochtaí giniúna fostaíochta agus geilleagair.

2.5.2 Céim na Tógála

- 60 Ní bheidh aon tionchar suntasach ag céim thógála na forbartha a bheartaítear ar dhéimeagrafaic daonra.

- 61 Níl ach píosa gearr de líne lasnairde i gceist sa chéim thógála laistigh de Ghaeltacht na Mí agus ní sheasfaidh an obair ach tamall gearr. Ní dóigh go mbeidh drochthionchar aici ar oidhreacht

theangeolaíoch nó chultúrtha an limistéir nó ar chur chun cinn na Gaeilge mar theanga an phobail.

- 62 Ó thaobh an gheilleagair de, meastar gurb ionann luach caipitiúil an idirnascaire a bheartaítear agus timpeall €286 milliún. Soláthrófar cuid mhór poist dhíreacha agus indíreacha ar an suíomh agus lasmuigh den suíomh de bharr an tionscadail i rith na tréimhse tógála. Cruthófar fostaíocht de thairbhe thógáil na forbartha a bheartaítear. Geall le mórthionscadail eile tógála, tabharfar cuireadh chun tairiscint iomaíoch. Ar an ábhar sin, ní fhéadfaí a lua an méid ábhair tógála, seirbhísí, etc. a cheannófar go háitiúil. D'fhéadfaí ábhair ar nós coincréite agus ábhar eile caighdeánach a fháil go háitiúil más féidir. Gheofar ábhair leictreacha eile níos speisialaithe, mar shampla túir chruach, seoltóirí, inslitheoirí agus cruu-earraí eile líne, lasmuigh den MSA. Is dóchúil go gcothófar fostaíocht indíreach agus gníomhaíocht gheilleagrach i siopaí áitiúla, i mbialanna agus in óstáin de bhrí an tionscadail tógála agus de bhrí go mbeadh fostaithe an tionscadail suite i Limistéar Staidéir na Mí.
- 63 Dá bharr sin, is dóchúil go mbeidh dea-thionchar áitiúil ar gheilleagar an limistéir staidéir le linn chéim thógála na forbartha a bheartaítear.

2.5.3 Céim Oibríoch

- 64 Is ríthábhachtach go ndéanfar an eangach leictreachais a chothabháil agus a fheabhsú d'fhonn freastal ar an bhfás réamh-mheasta faoin daonra amach anseo ar oileán na hÉireann. Nuair a bheidh sí i mbun feidhme, déanfaidh an fhorbairt a bheartaítear a cuid lena chinntiú go bhfuil an eangach leictreachais sásúil chun freastal ar riachtanais an daonra amach anseo ar fud oileán na hÉireann.
- 65 Nuair a bheidh sí i mbun feidhme, déanfaidh an fhorbairt a bheartaítear a cuid lena chinntiú nach bhfuil an eangach leictreachais ina bac ar thuilleadh mórinfheistíochta i ngníomhaíochtaí giniúna fostaíochta.
- 66 Is forbairt líneach í an fhorbairt a bheartaítear a rachaidh trí limistéar beag de Ghaeltacht na Mí. Ní forbairt í a bhfuil sé de thréith inti drochthionchar suntasach a bheith aici ar oidhreacht theangeolaíoch nó chultúrtha an limistéir Gaeltachta trína dtéann sí nó ar chur chun cinn na Gaeilge mar theanga an phobail.

2.5.4 Díchoimisiúnú

- 67 Beidh an fhorbairt a bheartaítear ina cuid bhuan den bhonneagar tarchuir. Meastar go mairfidh an fhorbairt idir 50 agus 80 bliain. Bainfear é sin amach trí ghnáthchothabháil a dhéanamh ar an bhforbairt, í a athchóiriú más gá agus cruu-earraí a athsholáthar nuair is gá. Níl aon phleananna leagtha amach maidir leis an líne lasnairde a dhíchoimisiúnú. Sa chás go ndéanfar

cuid den bhonneagar a bheartaítear, nó an bonneagar ar fad, a dhíchoimisiúnú, bainfear gach túr, trealamh agus ábhar atá le díchoimisiúnú as an láithreán agus déanfar an talamh a atreisiú. Bheifí ag súil go mbeadh tionchair níos lú ná mar a bheadh le linn chéim na tógála agus nach mairfeadh an tionchar sin ach go gearrthéarmach.

2.6 BEARTA MAOLAITHE

68 Ní theastaíonn bearta maolaithe ar bith toisc nach mbeidh aon tionchar suntasach ag an bhforbairt a bheartaítear ar dhéimeagrafaic daonra.

69 Maidir leis an bhféidearthacht go mbeidh tionchar ar thaitneamhachtaí an phobail reatha agus an phobail a bheidh ann sa todhchaí a íoslaghdú, is é an príomhbheart maolaithe atá ann an oiread spáis agus is féidir a fhágáil idir an fhorbairt a bheartaítear agus lonnaíochtaí uirbeacha níos mó, sráidbhailte áitiúla, lonnaíochtaí cnuasta, áiteanna cónaithe aonair aonuaire, scoileanna, séipéil agus áiseanna pobail.

70 Tá sainbhearta maolaithe san áireamh i gcaibidlí eile den EIS seo chun maolú a dhéanamh ar dhrochthionchar féideartha ar dhaoine a d'fhéadfadh tarlú le linn chéim na tógála agus chéim an oibriúcháin as bealaí comhshaoil eile.

2.7 TIONCHAR IARMHARACH

71 A luaithe a bheidh an fhorbairt a bheartaítear i mbun feidhme, réamh-mheastar nach mbeidh aon tionchar iarmharach ar dhéimeagrafaic daonra ná ar ghníomhaíocht gheilleagrach áitiúil.

2.8 IDIRCHUIDREAMH IDIR TOSCA COMHSHAOIL

72 Ba cheart an chaibidil seo a léamh i gcomhar le caibidlí eile den imleabhar seo den EIS, lena n-áirítear: **Caibidil 3** Daoine – Úsáid Talún 3; **Caibidil 4** Daoine – Turasóireacht agus Taitneamhacht; **Caibidil 5** Daonra – EMF; **Caibidil 9** Aer – Torann agus Creathadh; **Caibidil 10** Aer – Caighdeán agus Aeráid; **Caibidil 11** An Tírdhreach; **Caibidil 12** Sócmhainní Ábhartha – Ginearálta; agus **Caibidil 13** Sócmhainní Ábhartha – Trácht, chun tuiscint iomlán a fháil ar na príomh-idirghníomhaíochtaí idir na hábhair chomhshaoil sin.

73 Tá gaol bunúsach ag an tionchar ar an bpobal agus an daonra leis na hábhair chomhshaoil éagsúla a ndearnadh measúnú orthu san EIS. Rinneadh machnamh ar gach tionchar suntasach a d'fhéadfadh a bheith ar an bpobal ar fud na gcaibidlí ábhartha ina mionsonraítear na hábhair chomhshaoil. Tagann an príomhthionchar ar an bpobal ón idirghaolmhaireacht seo a leanas:

- **Caibidil 4** – Turasóireacht agus Taitneamhacht – D'fhéadfaí go dtiocfadh laghdú beag ar an méid airgid a chaitheann turasóirí agus ar an ngníomhaíocht gheilleagrach ghaolmhar sna limistéir sin ina mbeidh an fhorbairt a bheartaítear lonnaithe.
- **Caibidil 9** – Aer – Torann agus Creathadh – Tá an baol ann go gcruthófar tionchar torainn don phobal i bhfoirm an tionchair maidir le gabhdóirí íogaire cosúil le háiteanna cónaithe príobháideacha etc. le linn chéim na tógála agus na céime oibríche. Sa chéim oibríoch, tá torann corónach in ann tionchar torainn a chruthú le linn drochaimsire. Tugtar aghaidh ar an tionchar sin san EIS agus ní mheastar gur tionchar suntasach é.
- **Caibidil 11** – An Tírdhreach – Tá tionchar diúltach i gceist de bharr an tionchair amhairc áit a bhfuil áiteanna cónaithe suite an-ghar don fhorbairt a bheartaítear.

2.9 CONCLÚIDÍ

- 74 Rinneadh measúnú ar an tionchar ar thaitneamhachtaí pobail trí áiseanna pobail a aithint i bhfoisceacht 1 km den fhorbairt a bheartaítear. Tá an áis phobail is gaire 150 m ón bhforbairt a bheartaítear. Ar an iomlán tá dhá áis phobail laistigh de 1 km den fhorbairt a bheartaítear: Séipéal Bhaile Órthaí agus Scoil Náisiúnta Bhaile Roibín. Ina theannta sin tá 23 áit chónaithe ináitrithe laistigh de 100 méadar de lár an línebhealaigh MSA a bheartaítear (gan an líne ciorcaid dhúbailte reatha san áireamh).
- 75 Rinneadh measúnú ar an tionchar dóchúil le linn chéim na tógála agus na céime oibríche araon. Déantar measúnú ar shuntasacht an tionchair sin sna caibidilí speisialaithe éagsúla den EIS seo. Tá gaol bunúsach ag an tionchar ar thaitneamhachtaí cónaithe leis na hábhair chomhshaoil éagsúla a ndearnadh measúnú orthu san EIS seo. Rinneadh machnamh ar gach tionchar suntasach a d'fhéadfadh a bheith ag taitneamhachtaí cónaithe ar fud na n-ábhar sin. Baineann an príomhthionchar ar thaitneamhachtaí cónaithe is dóigh a bheidh suntasach leis an tionchar amhairc, áit a bhfuil áiteanna cónaithe suite an-ghar don fhorbairt a bheartaítear. Tá méid agus suntasacht an tionchair amhairc sin mionsonraithe i **gCaibidil 11** den imleabhar seo den EIS.
- 76 Meastar nach dtiocfaidh meath suntasach ar thírdhreach ná ar acmhainní amhairc an MSA i gcoitinne. Dá bhrí sin, tá an tionchar iomlán ar an daonra agus ar thaitneamhachtaí cónaithe tríd is tríd teoranta do na gabhdóirí / limistéir sin atá an-ghar do na túir agus don OHL. Meastar gurb é teorú na líne lasnairde (OHL) a bheartaítear an rogha iomlán is fearr ar fad i measc an iliomad roghanna a breithníodh ar feadh an phróisis forbartha.
- 77 Tíocfaidh buntáistí geilleagracha níos forleithne chun cinn de bharr na bhfeabhsúchán a dhéanfar ar an eangach leictreachais ar oileán na hÉireann, agus beidh na buntáistí sin le sonrú sa dá dhlínse.